

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sinodul arhidieceșan.

Raport special.

Ședința a V-a la 8/20 Aprile 1893.

Ședința se deschide la 9 ore a. m.
Se cetesce protocolul ședinții a IV-a dela 7/19 Aprile a. c. și
— Se autentică.

Se presintă următoarele esibite:

a) Cererea deputatului Dr. Ioan Mihu pentru concediu pe sesiunea intrăgă;

b) cererea deputatului Iosif Orbonaș pentru concediu pe restul sesiunei prezente și

c) cererea deputatului I. Petric pentru concediu pe trei zile.

— Concediile cerute se acordă.

Escelencia Sa I. P. S. D. archiepiscop Miron Romanul, face următoarea propunere:

Organele statului se ocupă serios cu cestiunea: ca în Sibiu să se clădească un edificiu nou pentru gimnasiul de stat, construit conform recerînțelor timpului modern și spre acest scop reflectă între altele și la intravilanul din strada morii Nr. 16 care este proprietatea fondului bisericeii noastre catedrale.

La întrebarea făcută din partea acelor organe, că ore fire-ar de vëndut și sub ce condițiuni locul menționat, consistoriul a respuns: că dacă statul va oferi prețul estimatiional de 40000 fl. se va face propunere la sinod pentru autorizarea consistoriului să pôtă vinde acel loc.

În zilele trecute au venit la Sibiu doi funcționari superiori din ministeriul cultelor și al instrucțiunii publice pentru a face oculata locurilor luate în combinațiune, și între altele a luat în privire și intravilanul menționat, nu s'au putut însă declara de astădată nici pentru unul în mod obligator probabil pentru că cestiunea are să o decidă însuș ministrul.

Intrăceea directorul suprem al districtului literar, consiliariul regesc Iosif Elischer, la o convenire personală de aqi a cerut se mijlocesc la Verabilul sinod o învoire la vinderea locului din cestiune pentru cazul dacă guvernul țării ar afla acceptabil locul și prețul lui estimatiional, ca apoi eventual încă în timpul procsim să se pôtă încheia un contract de vëndare și cumpărare cu deplină valoare.

După ce locul menționat nu pôte fi luat defel în combinare pentru clădirea bisericeii noastre catedrale, ci în propria regie ar pôte servi numai ca loc pentru o casă de închiriat, a căreia zidire însă ar fi împreunată cu mari spese și cu multe greutăți tehnice: viu pelângă acluderea actelor meritorice a propune Venerabilului sinod, să binevoiescă a da consistoriului arhidieceșan autorizare să pôtă vinde locul din cestiune cu prețul estimatiional de 40.000 fl.

— Se dă comisiei financiare.

Se presintă:

a) Rugarea parochului Nicolae Goga din Apacza, protopresbiteratul Treiscaune pentru un ajutoriu anual de 50 fl;

b) rugarea parochului Vasilie Basarab din Romos, protopresbiteratul Orăștiei, pentru un ajutoriu de 60 fl.

spre scopul rebonificării unui individ, care va da instrucție din cântările bisericesci preste feriile de vară învățătorilor din cercul Orăștiei;

c) cererea lui N. Herlea senior din Vinerea, protopresbiteratul Orăștiei, ca să fie puși sub cercetare disciplinară parochul din Vinerea cu protopresbiterul concerninte, pentru că de doi ani și trei luni nu au efeptuit alegerea comitetului și epitropiei parochiale în comuna respectivă, ș. a.

d) cererea prim epitropului CandinGusin din Petrângeni, protopresbiteratul Abrudului, pentru introducerea parochului ales și întărit Iacob Adam în parochia din Petrângeni.

— Se dau comisiei petiționare. Deputatul Dr. Pavel Oprișă face următoarele propuneri:

Considerând, că indiferentismul religionar, accentuat în cuvântarea presidială, provine cu deosebire din împregiurarea, că elevii gr. or. cari cercetază institute de învățământ de confesiuni străine, se împărtășesc în parte mare de o instrucție neregulată și defectuoasă în studiu religionar;

considerând, că numărul astorfel de elevi, cari au cercetat în anul scol. 1891/92, chiar numai pedagogii, gimnasil, scóle reale, comerciale și civile străine, se urcă la suma de 719, și că despre catecheții acestor elevi și instruirea lor în studiul religionar lipsește ori ce conspect:

Ven. cons. archid. să binevoiescă a face pașii necesari, ca studiului religionar la scólele străine de categoria celor supranumite să i se dea atențiunea cuvenită; ér despre catecheți să compună și presenteze pe viitor un conspect, în care pe lângă alte date sumare, să se inducă esact și suma remunerațiunei, ce o primesce cutare catichet. precum și aceea, că de unde și cine îi solvesce, ca astfel cu ocaziunea distribuiri ajutorilor din fondurile arhidieceșane, precum și a distincțiunilor, Ven. cons. să fie în plăcută poziție de a pôte remunera, după merit și lipsă, jertfele, ce le aduce cutare catechet pentru înaintarea educațiunei religiöse, cultivarea devotamentului și alipirei căldurose către religionarea gr. or. și instituțiunii sântei noastre bisericeii.

— Se dă comisiei scolare.

Considerând, că generalisarea indiferentismului religionar, se pôte împedeca numai prin o educațiune religiösă temeinică;

considerând, că în timpul nostru este imposibil a împărtăși educațiunea religiösă numai în mod catehetic și o atare educațiune este nesuficientă, — necesitatea cărților de rugăciuni este adenc simțită;

considerând, că cărțile de rugăciuni din tipografia arhidieceșană lipsești cu totul, afară de „Cărtile de rugăciuni pentru tinerimea evlaviosă de legea dreptcredinciosă răsăritenă etc. edată în Sibiu tipografia diecesană la 1862, cu litere cirile, — prin urmare și acésta carte atât pentru formă, cât și preț, este puțin accesibilă pentru generațiunea tineră;

considerând, că prin respândirea cărților de rugăciuni și de rituale, tipărite în tipografiile străine, de o parte ușor pot străbate în biserica noastră

învătători streine, ér de altă parte tipografia arhidieceșană și prin ea biserica noastră sufere o daună ireparabilă;

considerând, că tipografia arhidieceșană ajustată conform recerînțelor moderne, deja se află în poziția de a satisface cu mai mare înlesnire trebuințelor arhidieceșei, ba chiar are lipsă de întreprinderi mai estinse spre acoperirea erogatelor sale considerabile:

Ven. cons. archid. să binevoiescă a face pașii necesari ca să se tipărescă cu litere latine cărți de rugăciuni potrivite pentru tinerimea de ambele sexe și pentru poporul gr. or.; să dispună prin organele sale, ca cărțile rituale tipărite în tipografiile streine să nu se mai sporescă pe la bisericeii de noi și să se urgeza rezolvirea cauzei retipăririi cărților bisericesci, transpusă sinodului archieresc, fiind acésta o cestiune de interes vital pentru biserica și poporul nostru.

— Se dă comisiei bisericesci.

La ordinea zilei referada comisiei organizătoare asupra raportului consistorial de sub Nr. 2045 Epitr. în cestiunea activării fondului de pensiune. Raportorul acesteia, deputatul Ioan de Preda, dă cetire numitului raport consistorial; cu privire la partea întâi a raportului consistorial, face propunerea ce o înregistrăm mai în jos.

Deputatul Romul Furduiu face următoarea contrapropunere: Raportul consistoriului de sub întrebare se ia spre sciință.

Deputatul Ioan cav. de Pușcariu cu privire la partea I a propuneri comisiei, în numele minorității comisiei, propune cuvintele: „la cas de lipsă” să se omită.

Punându se la vot cotrapropunerea deputatului Romul Furduiu aceea cade, de asemenea propunerea deputatului I. cav. de Pușcariu, enunțându se în finalul propuneri comisiei următorul concludus:

Sinodul nu admite părerea consistoriului, că adeca nu s'ar pôte încă satisface însărcinării de a se compune instrucțiunea prescrișă în § 33, al statutului. De asemenea nu admite nici părerea, că presența consistorial de astăzi ar fi de ajuns pentru provederea agendelor fondului de pensiune; din contră crede, că jurstarea cumcă consistoriul nu a satisfăcut esact mandatului sinodal și că fondul de pensiune nu a luat avântul dorit, e a se adscrie în prima linie nesuficienții puterilor de lucru și ca o urmare a aceleia, că nu s'a desvoltat destulă energie întru activarea fondului și încasarea competențelor aceluia

Sinodul deci, susținând concludusul seu de sub Nr. 72 din 1892, îndrumă consistoriul archid. ca la cas de lipsă să angajeze un oficiant calificat, care în prima linie să se ocupe cu agendele fondului de pensiune.

Mai departe se îndrumă consistoriul, ca negreșit să compună și să astérnă sinodului procsim, instrucțiunea pretinsă prin concludusul sinodal din 17/29 Aprile 1892, Nr. 72, care instrucțiune avea să fie emanată deodată cu activarea fondului și în scopul aceluia, — și întru cât nu s'ar fi satisfă-

cut până acum, să compună și susțină în curent un registru fundamental, în care să fie induși separat toți factorii ce au să contribuie la fondul de pensiune, cu toate datele necesare pentru administrarea fondului.

Relativ la acea parte a raportului cons. din care reiasă, că solvirile pentru fondul de pensiune în genere dela particulari și dela corporațiunile bisericesci, incurg anevoie, ba că din protopresbiteratele: Agnita, Deș, Mediaș, Sighișora și Turva, până acuma n'a intrat nici o solvire, — la propunerea comisiei sinodul aduce următorul concludus:

Consistoriul archid. primesce însărcinarea, de a întrebunța toate mijlocele ce-i stau la dispozițiune întru a constrânge pe cei renitenți la îndeplinirea datorităților lor.

Cu privire la contribuiriile din parochiile vacante la fondul de pensiune, comisiei propune: suma acelor contribuiri o statoresce consistoriul arhidieceșan și anume la parochiile de clasa I și II, în jumătatea competențelor deja ca venite ficse ale parochilor din aceste parochii; ér la parochiile de clasa III, va statorî suma competenții fondului din cas în cas, pe basa fasiunilor acuirânde și rectificânde din partea consistoriului.

La acest punct, deputatul Vasilie Dămian, face contra propunere:

Să se susție modalitatea de până acum, în măsurarea competențelor pentru fondul de pensiune dela parochiile vacante, luându se la cunoscința raportului consistoriului.

Punându se la vot contra propunerea deputatului V. Dămian, cade și se enunță în sensul propuneri comisiei, următorul concludus:

— Suma contribuiriilor la fondul de pensiune din parochiile vacante, o statoresce consistoriul arhidieceșan și anume: la parochiile de clasa I și II, în jumătatea competențelor calculate ca venite ficse ale parochilor din acele parochii, ér la parochiile de clasa III, va statorî suma competenții din cas în cas, pe baza fasiunilor ce se vor acuire și rectifica din partea consistoriului arhidieceșan.

Partea din urmă a raportului consistorial, care se referă la dispozițiunile deja făcute cu ocaziunea activării fondului de pensiune și în scopul încasării competențelor, — la propunerea comisiei

— Se ia spre sciință.

Raportul consistoriului arhidieceșan de sub Nr. 3377 B, prin care la însărcinarea primită din partea sinodului în sesiunea trecută sub Nr. 115, se arată, că nu ocură nici o necesitate de a se face din oficiu modificări în arondarea protopresbiteratelor.

Dep. Romul Furduiu, face următoarea contra propunere: Sinodul arhidieceșan decide: Ven. cons. să se ocupe încă cu arondarea protopresbiteratelor și să raporteze în procsima sesiune a sinodului. Cu delăturarea contra propuneri

— Sinodul ia spre sciință raportul consistorial.

Cu privire la raportul consistoriului de sub Nr. 2297 Plen., prin care se înainteză rugarea comunelor bise-

ricesci: Cerul-Băcăințului, Valea-mare, Bulbuc cu filia Curpeni, Homorod-Joseni și Homorod-Suseni, de a fi scose din protopresbiteratul Geogiului II, și anecstate la protopresbiteratul Orăștiei, eventual să se strămute reședința protopresbiterală dela Săcărîmb la Geogiul de jos, —

Comisiunea propune: să transpune afacerea consistoriului spre competentă afacere.

Deput. Alexiu Olariu, face următoarea contra propunere: să se respingă cererea numitelor comune parohiale, deore ce arondarea prezentă a respectivului protopresbiterat și altcum este numai provisorică.

Punându-se la vot se primesc contra propunerea deputatului A. Olariu, enunțându-se următorii conclud

— Cererea comunelor parohiale: Ceriul-Băcăințului, Valea-mare etc. din protopresbiteratul Geogiului II de a fi anecstate la protopresbiteratul Orăștiei, nu se poate încuviința, deore ce starea de ași a lucrurilor cu privire la protopresbiteratul din cestiune este provisorică.

Cu privire la raportul consistoriului de sub Nr. 1244 Epitr., prin care se înaintează cererea protopresbiterului Clușului Tului Roșescu, ca se fie dispensat dela solvirea jumătății din venitele protopresbiteratului la fondul de pensiune, pe timpul cât a fost administrator protopresbiterat, anume din 1 Ianuarie până în 12 Aprilie 1892, la propunerea referentului, sinodul enunță următorul conclud:

— Cererea protopresbiterului Tului Roșescu, nefid basată, nu se încuviințează susținându-se dispoziția consistoriului luată în această privință.

Cu privire la raportul consistoriului de sub Nr. 2122 Ep., din 22 Martie a. c. pentru a se sistemisa un post de oficial la cons. arch. pentru agendele esatorale cu salariu anual de 500—900 fl. și pentru sistemisarea salariului actualului post de oficial de cassă consist. cu suma dela 500—900 fl. apoi pentru a se sistemisa salariul secretariului consist. cu suma dela 800—1000 fl. și 200 fl. relut de cuatir în conformitate cu propunerea comisiunei

— Sinodul încuviințează aceste sistemisări.

Anunțându-se procsima ședința pe mâne la 9 ore a. m. cu rapoartele comisiunilor la ordinea zilei, ședința se încheie la 1 oră p. m.

Representațiune

cătră casa reprezentanților țerii, în cestiunea regulării salariilor învățătoresci.

În zilele aceste se va pune în desbatere în dieta din Budapesta proiectul de lege pentru regularea salariilor învățătorilor din țera noastră. Aflăm de bine deci a aduce la cunoștință cetitorilor nostri reprezentanțiunea. ce s'a făcut cătră casa reprezentanților țerii în această cestiune din partea bisericeii noastre, la însărcinarea sinodului nostru arhidieceșan, ținut la anul 1892, prin concludul luat în ședința a XIII dela 22 Aprilie 1892 Nr. 132, a cărei text s'a publicat de altcum între acelușe protocolului sinodului arhidieceșei noastre din 1892 sub litera S).

Ea este următoarea:

(Textul român.)

Nr. 132.

Onorabilă Casă de reprezentanți!

În scopul de a se regulă salariile învățătorilor (învățătoarelor), cari funcționează la scólele elementare comunale, precum și la cele susținute de confesiuni, domnul ministru de culte și instrucțiune publică a prezentat Onorabilei Case de reprezentanți un proiect de lege, care stărbese în mod simțitoriu dreptul autonom al bisericeii greco-orientale române din patrie, garantat prin lege, încât dispozițiunile speciale ale aceluia merg preste

dreptul de suprema inspecțiune al guvernului de stat, și cu abatere dela legile de până acum dau ministrului de culte și instrucțiune publică dreptul de dispunere în afacerile interne ale scólelor de orice confesiune.

Biserica greco-orientală română din patrie nu are și nu poate avé vre-o observare în contra aceluia punct de mănecare al menționatului proiect de lege, ca învățătorilor dela scólele elementare să se asigure o subistență convenabilă; ci mai vartos de când acésta biserică conduce în mod autonom afacerile scólelor sale proprii, ea totdeauna este cu mare grige, ca salariile anuale ale învățătorilor dela scólele populare să se ameliorizeze cel puțin până la suma minimală de 300 fl. normată de concludul bisericeșc din anul 1878 și prin acésta încă să devină scólele noastre populare în stare de a ține concurență cu scólele comunale și cu ale altor confesiuni în cea ce privește rezultatele instrucțiunei.

Adevărat, că acestei biserice pelângă totă încordarea puterilor sale încă nu i-a succés în decursul timpului relativ prea scurt, a ridică pretutindeni, mai ales pe teritoriul arhidieceșei greco-orientale transilvane, salariile învățătorilor la numita măsură minimală; dar cauza acestei scăderi zace numai în starea materială nefavorabilă a respectivelor comune bisericeșci și în neajunsul fondurilor centrale bisericeșci; ér între astfel de împregiurări un ajutoriu, care s'ar da scólelor noastre din partea statului, ar fi numai o urmare naturală a articolului de lege XX din 1847/8 §. 3, decă un astfel de ajutoriu de stat nu ar fi legat de unele condițiuni, cari vatēmă autonomia bisericeii și preste tot conturbă în mod stricăcios viața ei internă.

Acum însă proiectul de lege menționat, pe lângă aceea, că smulge din sfera de drept a competenței biserice cestiunea salarisării învățătorilor confesionali, ajutoriu de stat, ce ar fi să se dea la salariile învățătorilor confesionali, îl face mai ales în §§. 11 și 12. pendent dela unele condițiuni, cari vatēmă adănc dreptul autonom al bisericeii noastre, și la îndeplinirea stațiunilor învățătoresci împărțite în ajutoriu de stat, precum și în cauzele disciplinare ale respectivilor învățători deschid calea unei ingerențe guverniale, carea între actualele referințe de naționalitate poate să împingă crescerea poporului nostru într-o direcțiune nenaturală, și după esperințele triste de până acum poate să sgudue preaușor condițiunile fundamentale ale existenței și prosperării bisericeii noastre naționale, carea totdeauna are înaintea ochilor și datorințele sale cătră patrie.

Ca nu cumva dar prin votarea și ridicarea la valóre de lege a acestui proiect de lege răpitor de drepturi să se dea o ansă nouă la nemulțămire și amărăciune în sinul miliónelor de credincioși ai nostri greco-orientali români, și ca nu cumva prin acésta să se conturbe referințele pacinice ale bisericeii noastre față cu statul, — venim a ne adresa cătră Onorabila Casă de reprezentanți cu acea respectușă rugăminte a noastră: să binevoiescă a respinge proiectul de lege din cestiune în textul seu de acum, și a îndruma pre domnul ministru de culte și instrucțiune publică, ca pentru ajutorarea din partea statului a scólelor elementare confesionale să prezenteze un astfel de proiect de lege, care să susțină în deplina sa întregitate dreptul autonom al confesiunilor și în special al bisericeii noastre.

Cari dealtmintrea suntem cu devotament patriotic nealterat și cu profund respect sincer.

Dat în Sibiu, din ședința sinodală ținută la 22 Aprilie vechiu, adecă 4 Maiu nou, 1892.

Sinodul arhidieceșei transilvane gr. or. române.

(Textul magiar.)

132. sz.

Tisztelt Képviselőház!

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a községi, valamint a hitfelekezettek által fenntartott elemi iskolákban működő tanítók (tanítóknak) fizetésének rendezése céljából egy tör-

vényjavaslatot nyújtott be a Tisztelt Képviselőházhoz, mely a hazai görög-keleti román egyháznak törvény által biztosított önkormányzati jogán érzékeny csorbát ejt, amennyiben annak egyes intézkedései az államkormány főfelügyeleti jogán túl menve, a vallás- és közoktatásügyi miniszternek minden hitfelekezeti elemi iskolák belügyeiben az eddigi törvényektől eltérőleg, intézkedési jogot adnak.

Az említett törvényjavaslat azon kiindulási pontja ellen, hogy az elemi iskolatanítók részére tisztességes megélhetés biztosíttassék, a hazai görög-keleti román egyháznak nincs és nem lehet semmi észrevétele; sőt inkább ezen egyház, miolta saját iskoláugyeit önállóan intézi, mindenkor nagy gondot fordít arra, hogy a népiskolai tanítók évi fizetéseivel legalább is az 1878-ik évi egyházi congressuson megállapított 300 fnyi minimalis összegig felemeltessenek és népiskoláink ez által is azon helyzetbe jussanak, hogy a taneredmény dolgában a községi és más felekezeti iskolákkal versenyt tarthassanak.

Igaz ugyan, hogy ezen egyháznak, minden erőmegfeszítése daczára, különösen az erdélyi görög-keleti főegyházemegye területén, az eddigi aránylag igen rövid idő alatt még nem sikerült a tanítók fizetését mindenütt az említett minimalis mértékre felemelni; de ezen fogatkozás oka csak az az illető egyházközségek kedvezőtlen anyagi helyzetében és az egyházi központi alapok elégtelen voltában rejlik; ily viszonyok között pedig az állam részéről iskoláinknak nyújtandó segély az 1847/8 évi XX t. cz. 3. §-ának csak természetesen követelménye lenne, ha az államsegélyhez nem fűződnenek oly feltételek, melyek az egyház önkormányzatát sértik és általában beléletét károsan megzavarják.

Már pedig az említett törvényjavaslat a mellett, hogy a hitfelekezeti tanítók fizetésének kérdését az illetékes egyház jogköréből kitépi, különösen a 11 és 12. §§-okban a hitfelekezeti tanítók fizetéseikhez adandó államsegélyt oly feltételekhez köti, melyek egyháznak önkormányzati jogát mélyen sértik, és az államsegélyben részesítendő tanítói állomások betöltésénél, ugyszintén az illető tanítók fegyelmi ügyeiben is oly kormányi beavatkozásnak nyitnak út, mely a létező nemzetiségi viszonyok között népünk nevelését természetellenes irányba terelheti, és ez által a haza iránti kötelességeit is mindenkor szem előtt tartó nemzeti egyháznak létezésének és fõlvirágzásának alapfeltételeit eddigi szomorú tapasztalataink szerint könnyen megingathatja.

Nehogy tehát ezen jogfosztó törvényjavaslat elfogadása és törvénynyé emelése által milliókra menő görög-keleti román hívőink keblében az elégyületlenség és elkecsereedésre újabb ok szolgáltassék, — azon tiszteletteljes kérelmünkkel járunk a Tisztelt Képviselőházhoz: hogy a kérdéses törvényjavaslatot mostani szerkezetében elvetni, és a vallás- és közoktatási miniszter urat utasítani méltóztassék, hogy a hitfelekezeti elemi iskolák állami segélyezésére iránt oly törvényjavaslatot terjesztszen elő, mely a hitfelekezettek és jelesen egyháznak önkormányzati jogát teljes épségében fentartsa.

Kik egyébiránt változatlan hazafias lelkelettel és őszinte mély tisztelettel vagyunk.

Kelt Nagyszébenben, az 1892 évi áprillhó ó szerinti 22-én, vagyis új szerint májushó 4-én tartott zsinati ülésebl.

Az erdélyi görög-keleti román főegyházemegye zsinatja.

Cuvéntarea

Preasánției Sale Domnului episcop Nicolau Popea la deschiderea sesiunei sinodului ordinar al diecesei Caransebeșului la 4/16 Aprilie, 1893.

Prea stimaților domni deputați! Apostolul Pavel dice: „Și tot ce faceți, cu cuvântul ori cu lucrul, întru numele lui Iisus Christos să faceți, mulțămind lui Dumnezeu și Tatăl printrânsul“.

Acestei sântei învețaturi urmând și noi, domnilor, să mulțămim mai întâiu lui Dumnezeu și aici, pentru-că din nemărginita sa îndurare, ne-a în-

vrednicit a ne aduna érá la sinodul nostru diecesan, spre a pertracta obiecte norodate în legile nóstre organice, și spre a ne consulta asupra lipselor, trebuințelor și necasurilor nóstre bisericeșci, scolare și economice, care mai ales în aceste zile grele, cresc și se sporesc din ce în ce tot mai mult.

Tot credeam, domnilor deputați, că dóră dóră vremile se vor schimba mai spre bine, și astfel ne vor permite a ne mișca liber și independent în tóte direcțiunile vieții nóstre bisericeșci, aducând roduri bune și folositoare pentru toți, cum le doresce inima fie căruia credincios binestimătoriu și binevoitoriu al bisericeii nóstre. Dar durere; vremile vedem, că nu se fac mai bune, ci din contră, pare că merg pas de pas tot mai spre réu. Și nu la noi se fac cauzele, care produc réul, piedecile, care se pun sincerelor și dreptelor nóstre nisuițe, ci afară de noi, cu totul independente de voința și dorințele nóstre de a se delătura. Și cât de greu îi cade omului, când și cele mai salutare nisuițe ale sale, le vede împedecate de multe ori chiar de aceia, cari mai vartos ar fi chie-mați ale sprigini în interesul cel adevărat al binelui de obște.

Nu se poate tăgădui, domnilor, că de un timp încóci meru se ivesc necesce porniri neobicinuite și nejustificabile, care continuu țin lumea în mișcare și umple inimile de cele mai serióse îngrijiri. A nesocoti aceste porniri, și a nu ține cont de aceste mișcări generale, ar însemna a avé ochi și a nu vedé, a avé urechi și a nu auđi, a avea minte și a nu pricepe cele ce se petrec jur împrejurul nostru, mai ales când acelea se ved a fi îndreptate și în contra bisericeii nóstre și autonomiei ei, căștigate cu multe osteneli și sacrificii.

O astfel de pornire dureróșă și de tot asupritóre pentru noi, este și proiectul de lege al regimului pentru îmbunătățirea salariilor învățătoresci, care proiect, cum se scie, în anul trecut a format obiect de pertractare aici în sinodul nostru diecesan, aducându-se concludul, ca în contra lui să se așternă o representațiune la dieta țerei pentru reieptare. Acésta representațiune încă de mult s'a făcut și înaintat în numele sinodului la casa ablegațiilor, dar fără folos, căci aceea, cum se aude, nu s'a aflat vrednică a se lua în considerațiune din partea comisiunei dietale respective. Mâne, poimâne, domnilor, proiectul din cestiune se va pertracta în plenul dietii, și fiind el, cum se dice, deja întreg primit în comisiune, primit va fi de sigur și în plen, și astfel devenind lege, fără îndoială ne va nimici autonomia noastră scolară, pentru care atât am luptat și asudat.

Dar încă și alte pericole ne amenință, domnilor deputați, póte și mai dureróșe în consecuențele lor, fiind-că privesc credințele, datinile și obiceiurile noastre strămoșeci. Acestea deocamdată nu ne sunt cunoscute în detail, dar se afirmă cu totă pozitivitatea în principiu, apoi se scie, că principiul este isvorul detaiurilor.

Față cu aceste împrejurări grele, și pline de îngrijiri fundate pentru viitoriu nostru, nu ne rămâne domnilor deputați, de cât ca încordându ne din nou puterile, să stăruim cu tot-adinoul, și să ne încetăm nici odată, a ne apéra drepturile eređite de la părinții nostri cu tóte mijlócele legale, care ne vor sta la dispozițiune, bine sciind că drepturile apérate nici odată nu se pot perde. Ele se pot împedeca pe un timp mai lung ori mai scurt, după împrejurări, dar schimbându-se acestea, și încetând pedecile, ele iară ies la ivélă în deplina lor valóre. Dovadă despre acésta venerabila noastră metropolie, dovadă venerabila noastră episcopie a Caransebeșului, améndoué restaurate. Cine mai credea, că aceste două vor

mai învia vre-odată? Au nu totă lumea le socotea a fi morțe și îngropate pentru toți vecii? Dar furtunile trecură, timpurile se schimbă, și astăzi, etă-le! amândouă vii și pline de viață, pe lângă toate cursele, care li s'au pus, pe lângă toate pedecile și greutățile, pe care în deobște biserica noastră le pōrtă. Și 6re pentru ce acesta? Pentru că drepturile dumnezeiești, înscute omului, nu încetă, nu pier, nici odată. Ele sunt vecinice, ca și Acela, care ni le a dat.

De altă parte, de sine se înțelege, domnilor deputați, că tot cu asemenea puteri ne vom nisul a ne împlini datorițele noastre, față cu afacerile diecesane, pe toate terenele și cu deosebire pe cel școlar. Pe acest din urmă teren vom avé de îngrijit, ca școlile noastre confesionale și salariile învățătorilor să se aducă la o stare cât se pōte mai satisfăcătoare recerincelor legii, scutindu-le astfel după puțință de ajut6re și ingerințe streine. Poporul nostru e bun și darnic, domnilor, trebuie numai capacitat și luminat de ajuns, ca să-și cunoscă interesele sale de viață și atunci pe lângă toate greutățile, ce îl apasă, el nu se va retrage nici dela sarcinile, ce se vor cere spre scopul indicat.

În sfârșit, relativ la activitatea consistoriului nostru diecesan din anul trecut, ve veți putea, domnilor deputați, câștiga convingere din rap6rțile oficiale respective.

Aceste fiind vederile mele, domnilor deputați, salutându-ve de bunăvenire, și implorând darul și binecuvântarea cerescă asupra lucrărilor noastre sinodale, declar sesiunea a III-ea a periodului al VIII-lea al sinodului nostru eparchial de deschisă.

La proiectul pentru regularea salariilor învățătoresci.

În conferința din zilele trecute a clubului liberal, ministrul de culte și instrucțiune publică, contele Csáky, cu privire la suma minimală a salariilor învățătoresci a declarat, că nu pōte să consimtă cu o sumă minimală mai mare de 300 fl. la din contră e gata a-și depune portofoliul de ministru.

Acés'a declarație resolută a fost comentată în multe feluri și a dat ansă le diferite combinații. Guvernamentalul „Magyar Ujság” din 25 Aprile a. c. (Nr. 113) într'un articol intitulat „cestiunea de portofoliu a contelui Csáky” susține, că cont. Csáky „mai întâi s'a înțeles cu autoritățile supreme ale singuraticelor confesiuni, că la cât se se stabiléscă suma minimală la regularea salariilor învățătorilor acelora. Astfel s'a făcut o înțelegere formală între ministru și autoritățile supreme ale singuraticelor confesiuni”.

Reservându-ne dreptul a reveni în nrul procsim al f6iei noastre asupra acestora, precum și asupra altor „descoperiri” din articolul amintit al lui „M. U.” ne grăbim aci a declara, că după cum suntem informați din isvor sigur, ministrul cu autoritățile supreme ale bisericeii noastre ortodoxe naționale nu a avut nici n'a putut ajunge la o înțelegere în acés'a cestiune.

Noutăți.

Invitare la producțiunea musicală, care se va arangia de diletanții români din loc Sâmbăta în 29 Aprile 1893 st. n. în pavilionul din grădina „Hermann” cu următorul program: „Marșul lui Horia” de I. Mureșian. „Dichter und Bauer” Ouverture de Supeé. „Iubită vieța României”, vals de Ivanovici. „Faust”, p. violină cu acomp. de piano de Singellé. „In Reich und Glied”, polca franc. Ouverture din opera „Tancred” de Rossini p. piano. „Loin de bal”, fantisie de Gileet. „Lă-

crămi6rele Sinaiei”, serenadă. „Galopp” de Komzak. „Marsch” Intrarea de pers6nă 50 cr., de familie 1 fl. Inceputul la 8 6re s6ra. După producțiune dans.

Sinodul eparchial din Arad și-a terminat lucrările Sâmbăta trecută, 6r cel din Caransebeș și-a terminat lucrările în 5 ședințe și s'a încheiat încă Marți în s6pt6măna trecută.

Reuniunea femeilor române. Comitetul reuniunii femeilor române din Sibiu face cunoscut, că s'au înscris și au fost primiți ca membrii ordinari ai reuniunii cu cotașafiune de 2 fl. la an domiș6rele: Teresia și Ida Pipoș din Sibiu.

Expoziție de vite. În scopul de a înainta economia de vite, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului” va arangia la 6 Maiu st. n. 1893 în comuna Pianul român o expoziție de vite împreună cu distribuire de premii în bani.

Expoziția se va mărgini de astă-dată la vite cornute și se va ține pe locul numit „Gura Maciului” încep6ndu-se la 10 6re înainte de améđi.

În expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele: Pianul-român, Lăncrăm, Sebeșul-săseș, Petrifal6u, Sibiușel Săsciori, Răchita, Loman, Strugari și Pianul inferior.

Se vor distribui douăzeci și una de premii în suma totală de 100 fl. în argint, dăruinți de reuniune, și anume se vor distribui următ6rele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rasă indigenă și străină.)

a) tauri de 3—5 ani: 2 premii de câte 8 fl.;

b) vaci de 3—8 ani: 1 premiu de 6 fl., 1 premiu de 5 fl., 1 premiu de 4 fl. și 1 premiu de 3 fl.;

c) junci, junice și tăureni de 1—3 ani: 1 premiu de 5 fl., 2 premii de câte 4 fl. și un premiu de 3 fl.

d) vițe și vițele de 1/4—1 an; 1 premiu de 4 fl. și un premiu de 3 fl.

Grupa II. Oi de prăsilă.

A. Rasa stogoșe și țigaie:

a) berbeci și noatini de 1—4 1/2 ani: 1 premiu de 5 fl. și 2 premii de câte 4 fl.;

b) oi de 2—5 ani de fătat sau cu miei: 1 premiu de 4 fl. și 2 premii de câte 3 fl.

B. Rasa bârșană (țurcană).

a) berbeci și noatini de 1—4 1/2 ani: 1 premiu de 4 fl. și 2 premii de câte 3 fl.;

b) oi de 2—5 ani de fătat sau cu miei: 1 premiu de 4 fl. și 2 premii de câte 3 fl.

Resoluțiunea de protestare a sinodelor bisericeii noastre. Diariul clerical „Magyar Állam” reproduce în nr. dela 21 Aprile proiectul de rezoluțiune, primit de sinodul din Caransebeș, care fusese lucrat în conțelele gere cu mai mulți deputați sinodali și înaintat sinodului nostru de către domnul Parteniu Cosma. În nr. din 22 Aprile aprețiază apoi acest proiect în mod de tot favorabil, luând pozițiune hotărâtă contra tendențelor presei maghiare și a acușafiunilor, ce le-aridicăt, atât cu privire la mișcarea naționalităților cât și a catolicilor. În nr. viitoriu vom reproduce aprețierile, ce le face

T6rg. În 30 Aprile a. c. n. se va ține în Sibiu al șaselea t6rg periodic de vite cornute de prăsilă subvenționat de comitatul Sibiului și care va fi împreunat cu distribuire de premii.

Călărit pe distanță. În 22 l. c. n. au sosit în Sibiu frecuențanții școlii de cavalerie din Timiș6ra și Cernăuți. Cei dintăiu au făcut drumul de 268 klm. în 4 zile, 6r cei din Cernăuți au parcurs distanța de 575 klm. în 6 zile. Luni dimiñeța au plecat 6răși călări.

Himen. Dl Toma Simtion culeg6tor tipograf și-a încredințat de fiit6re soție pe d-ș6ra Paraschiva Mureșian.

Triumful lui Gladstone. În ședința din 22 l. c. n. a casei comunelor din Londra s'a primit și în a doua cetire bilul „home-rule” cu 347 voturi contra 304. Și de astă-

dată b6trânul prim-ministru Gladstone a ținut o vorbire fulminantă, care a culminat în accentuarea, că nu se pōte guvernarea o ț6ră contra voinții majorității poporului.

Revista trupelor. În 22 l. c. n. a avut loc luarea în revistă de primăvară a trupelor din garnisona Vienei de către Maj. Sa monarchul, carele apăr6 pe locul de esercițiu cu o mare și strălucită suită. Ținuta trupelor a fost escelentă. Mare laudă a primit reg. Alecsandru I, care partea cea mai mare e compus din români.

În 23 l. c. n. a fost luată în revistă de adlatul comandantului suprem al honveđimei dl Forinyak infanteria honveđimei garnisonată în Sibiu.

Raport general

al consistoriului archidiecesan, despre activitatea sa ca senat școlar dela sesiunea sinodală ultimă până în prezent.

(Incheiere.)

III. Catechisafiunea.

După cum arată conspectul alăturat sub 10/ la institute de învățământ streine au frecuențat preste tot 6325 elevi de ai nostri și anume:

1. La pedagogii	24
2. La gimnasii	458
3. La școlile rale	85
4. La școlile comerciale	9
5. La școlile civile	146
6. La școlile elementare superi6re	278
7. La școlile elementare inf. gr. cat.	292
8. La școlile elementare inf. rom. cat.	353
9. La școlile elementare inf. ev. luth.	203
10. La școlile elementare inf. ev. ref.	243
11. La școlile elementare inf. unitare	36
12. La școlile elementare inf. de stat	1817
13. La școlile elementare inf. comunale	1645
14. La școlile elementare inf. de reun.	736
Suma	6325

IV. Esamenele.

1. Esamenele de calificațiune învățătoresci s'au ținut la 30 Iunie, 1892 și zilele următ6re. Admiși la esamen au fost 26 de candidați, dintre cari s'au prezentat 21.

La esamen au raportat caleul nesuficient din mai multe obiecte 6 candidați, numai din limba magiară 4. Cu totul s'a respins așadară 10 candidați. Au susținut cu bun succes esamenul 11 candidați, cari s'au provéđut cu testimoniu de calificațiune învățătoresc.

La locul acesta pentru orientarea Preavenabilului sinod avem on6re a observa, că cu considerare la motivele invocate de comisiunea consistorială, instituită pentru esaminarea candidaților de învăț6torie, și la dispozițiunile § 102 art. de lege XXXVIII din 1868, în sensul căroră elevii absolvenți de cursul pedagogic înainte de facerea esamenului de calificațiune trebuie să facă un an sau doi practică, în anul trecut nu s'au admis la facerea esamenului de calificațiune învățătoresc elevii absolvenți ai cursului teologic și pedagogic din seminarul nostru archidiecesan.

Asemenea nu s'au admis acei candidați cari neav6nd cursul regulat pedagogic pentru facerea esamenului s'au pregătit pe cale privată, fiind la consistoriu în studiu o regulare a acestei afaceri.

De aci se esplică numărul de tot redus față cu anii trecuți al candidaților admiși în acest an la facerea esamenului de calificațiune învățătoresc.

2. Esamenle anuale. Cu finea anului școlariu 1891/2 s'au ținut la școlile noastre esamenele publice anuale provéđute în § 104 din normativul școlariu.

Resultatul în general a fost îndestulitor. În casuri concrete consistoriul, observând scăderi, a dat îndrumările de lipsă. Altcum și acuma cu plăcere constată consistoriul un progres în direcțiunea de a se da esamenelor anuale adev6rata importanță și atențiune din partea organelor noastre bisericesci.

V. Visitațiunea școl6lor.

În considerarea dispozițiunilor § 29 din normativul școlariu privit6re la visitarea școl6lor sub durata prelegerilor, consistoriul

a insistat cu stăruință 6la măsurile luate cu cerculariul din 7 Septembrie, 1889 Nr. 6073 Scol. ca oficiile protopresbiterale prin raport special să arete rezultatul visitațiunilor în toate detauriile. Din rap6rțile întrate se constată progres și în direcțiunea acés'a.

VI.

Ajut6rele votate în bugetul anului 1892 pentru școl6 și învăț6tori s'au împărțit în decursul anului cu considerare la trebuințele observate.

Conspectul lor se promov6ză din plen cu raportul general de acolo.

VII. Stipendii.

Cu începutul anului școlariu 1892/3 din fondurile archidiecesane au devenit vacante următ6rele stipendii:

1. 16 stipendii à 60 fl. pentru elevii din despărțem6ntul pedagogic al seminarului nostru archidiecesan.

2. 1 stipendiu à 60 fl. din fundațiunea „Francisc Iosif” pentru studenți de ori ce categorie.

3. 1 stipendiu de 50 fl. din fundațiunea „Peioviici”, pentru elevi din școlile medii. Stipendiile acestea s'au distribuit în urma concursului publicat, și de present toate sunt ocupate.

Conspectul stipendistilor se alătură sub 11/.

VIII. Conferențele învățătoresci.

Conferențele învățătoresci s'au ținut într'una cu reuniunile învățătoresci în timpul ferielor de vară.

Desvoltarea lor în spiritul constituțiunei noastre bisericesci este una dintre primele probleme ale autorității bisericesci, și consistoriul în casuri concrete totdeauna a întervenit cu inviațiunile necesare.

În anul trecut nu a ținut adunare generală reuniunea din districtul Deș, Cluș și Zarand.

În districtul Deșului de doi ani stagnéză cu totul afacerile reuniunii din vina alesului președinte, a parochului din Gostila Ioan Buzura, care nu s'a interesat de loc de atacerile reuniunii. Consistoriul delăturând din oficiu pre acest președinte al reuniunii a încredințat conducerea interimală până la o nouă alegere parochului din Bouțida Gavriil Hango, care a și luat măsuri pentru ținerea adunării generale a reuniunii.

În districtul Clușului nu s'a ținut adunarea generală nici în vara anului trecut din motivul invocat de președintele ei, protopresbiterul Tuliu Rosescu, că comitetul central, din negligența și neinteresarea membrilor sei, în feriele de vară nu s'a întrunit la ședință. Consistoriul a luat măsuri, ca asemenea anomalii să d'spară și afacerile se ia și aici un curs normal.

În districtul Zarand în vara anului trecut nu s'a ținut adunarea generală a reuniunii învățătorilor sub cuv6nt, că organele administrative din incidentul demonstrațiunilor politice în cestiunea memorandului au interdiș ținerea de adunări fără previa în-cuviințare a programei, care trebuia insinuată. Inviațiunile dela consistoriu s'au cerut tărđiu, și nu a mai rămas timp fizic pentru ținerea adunării generale.

Altcum și aici s'au luat măsuri pentru mersul regulat al afacerilor.

Specialele despărțeminte ale reuniunilor și-au urmărit scopul între marginile statutelor lor.

IX. Alte obiecte școlare.

Cele 3 procese disciplinare, despre cari am făcut amintire în raportul din anul trecut, s'au terminat, 2 prin șistare și 1 prin sentență.

Alte obiecte școlare, precum cestiunea lucrului de mână în seminaru, ameliorarea salariilor învățătoresci și în general asigurarea existenței școl6lor confesionale, cestiunea cu schimbarea timpului de instrucțiune în școlile elementare, cestiunea cu privire la înființarea unei foi peagogice, se vor promova prin esibite separate.

Sibiu, din ședința senatului școlariu, ținută la 18 Martiu, 1893.

Consistoriul archidiecesan.

Dr. Ilarion Puscariu, Dr. Remus Roșca,
arch. vicariu archiep. secretariu.

Din public *).

Mulțămintă publică.

Subscrisul comitet aduce prin această cea mai profundă mulțămintă institutului de credit și de economii „Albina“ din Sibiu, pentru ajutorul de 300 fl. votat de adunarea generală, ținută la 31 Martie a. c. pe sēma scōlei elementare de fete a reuniunii. Sibiu, în 25 Aprile, 1893.

Comitetul reuniunii femeilor române din Sibiu.

— Subscrisul în numele bisericei noastre din Șimon cu chramul sf. Nicolae, viu și pe această cale a aduce mulțămintă P. O. domn George Z. Moșoiu din comuna Orlești în România, care a binevoit a dona pe sēma bisericii noastre un frumos policandru, ca și care mai rar se pōte vedea la biserici.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă.

Red.

Esemplul acestui generos donator, de Dumnezeu sē afle cât mai mulți imitatori. Șimon, 10 Aprile, 1893.

Ioan Moșoiu, paroch.

— Cu ocaziunea producțiunii teatrale arangiată de tinerimea română din Agnita la 4/16 Aprile a. c. în favōrea scōlei noastre gr. or. din loc au încurs suma de 46 fl. 90 cr. din care subtragēndu-se spesele de 31 fl. 23 cr. au rēmas un venit curat de 15 fl. 67 cr.

Suprasolviri au intrat dela P. T. domni Aug. Schabl, notariu Agnita 1 fl. 40 cr., preotul G. Borza 1 fl., Lang, neguțator 20 cr. d-na Eitel 20 cr., Brecner 20 cr., Zacharias subjude reg. 10 cr., Grecu, gendarm 30 cr. Maurer 10 cr., Rōsler, casier 40 cr., N. N. 20 cr.

Acestor binefăcători li se exprimă pe calea această mulțămintă pentru ajutorul și sprigintul oferit.

Agnita, 8 Aprile, 1893.

Ioachim Păreu, preot gr. or.

Posta redacțiunei.

B. B. în Br. Mulțămintă noastră pentru epistolă și lucrarea trimisă; noi credem, că totuși s'ar putea publica. În curēnd urmēzā epistolă.

Ma i mulți cores p. Din lipsa de spaț numai pe încetul putem publica corndențele sosite la noi.

N. M. în Băcāinț. Binevoți a vē adresa la autorul receptelor. Adresa lui este: Bucuresci, Scōla normală Carol I.

Nr. 28—1893

[57] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a treia (III) Blăseni-Plaiu, se escrie, pe basa Venerabilului ordin consistorial ddo 2 Februaru 1892 Nr. 179/B., concurs acum pentru a patra oră, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman“. Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 409 fl. v. a.

Concurenții au a și ascerne cere-rile instruate conform normelor din

vigōre în terminul deschis subsemna-tului oficiu protopopes.

În conțelegere cu comitetul parochial. Brad, la 26 Ianuaru, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zandrului.

Vasiliu Dămian, protopresbiter.

PENTRU EXAMEN

Cele mai ieftine și cele mai frumoase

PROPOSE PENTRU CALIGRAFIE

Tot felul de cărți didactice și requisite de scōla se află de vânzare în Tipografia arhidieceșana Sibiu.

[54] 2

„Silvania“ institut de credit și economii în Șimleul-Silvaniei.

Prospect de subscriere.

1. Adunarea generală a institutului de credit și economii „Silvania“, ținută la 28 Martiu a. c. a decis, ca prin esmitere de nouă acțiuni în număr de 1500 capitalul social de 75,000 fl. v. a. sē se înmulțescă la suma de 150 000 fl. v. a. sau 300 000 corōne.

2. Pe basa acestei deciziuni și în conformitate cu §-ul 7 din statute, acționarii vechi au preferință, ca până la 31 Maiu a. c. în valōre nominală adecă cu 50 fl. v. a. și 1 fl. spese de emisiune sē subsemneze încă atâtea acțiuni, câte posed de presinte, încât aceste până la 28 Martiu a. c. au fost înregistrate pe numele lor.

3. La subscriere de fie-care acțiune se plătesc 5 fl. ca versamentul prim și 1 fl. spese de emisiune.

4. Plătirea celorlalte versamente este a se îndeplină conform §-ului 10 din statute, începēnd dela 1 Iuliu 1893, tot la 2 luni în rate de 5 fl. după acțiune; ēr după versamentele neplătite la termin până la plătire sē calculēzā 8% interese de intărziere. Acționarii, cari la termin n'au plătit vre-o rată, prin postă sē provōcā la plătire, ce dacā dela espedarea provocărilor în 30 zile n'ar urma, dreptul la acele acțiuni se declarā de perdut și sumele deja plătite trec la fondul de rezervă al institutului.

5. Acționarii după acțiunile nouē participā la profitul anual și în dreptul acționarilor vechi numai începēnd dela anul, ce urmēzā după plătirea valōrei întregi a acțiunilor nouē; până atunci vor primă 6% interese după ratele plătite la termin.

6. Pentru casul, că probabil nu toți acționarii vechi vor subscrie atâtea acțiuni nouē, câte acțiuni vechi posed și așa nu tōte cele 1500 acțiuni nouē vor fi subscrise de acționarii vechi în proporțiune cu acțiunile ce au până acum, pentru restul de acțiuni nesubscrise în sensul punctului 2, se deschide subscriere pentru acționarii vechi preste numărul acțiunilor vechi și pentru acționari noi.

7. În considerarea fondurilor de preste 200 000 fl. ale institutului. respective ale acționarilor vechi, prețul acestor acțiuni sē statorcesc în 63 fl. și spese de emisiune 2 fl. Acest preț de acțiune vor plăti și acționarii vechi după acțiunile subscrise conform punctului 6 din acest prospect.

8. După acțiunile subscrise în sensul punctului 6 și 7 se plătesc la subscriere 13 fl. rata primă și 2 fl. spese de emisiune la 1 Iuliu a. c. 10 fl. ēr restul începēnd dela 1 Septemvre a. c. tot la 2 luni în rate de 5 fl. v. a. Într'alte și aci se vor aplica dispozițiunile punctului 4 și 5 din acest prospect.

9. Plătirea ratelor se va confirma în titli provisorii. Acțiunile se vor elibera după plătirea tuturor ratelor.

10. Subscrierile se fac în persōnă sau prin plenipotențiat. Doriților se trimit liste de subscriere.

11. Terminul de încheiere a subscrierilor se defige pe 31 Maiu a. c.

Din ședința consiliului de direcțiune, ținută la 28 Martiu, 1893.

Direcțiunea.

[56] 1—1

Societatea națională pe acții pentru asigurarea în cas de nenorocire și a lucrătorilor în Budapesta.

Capitalul acțiilor complet plătit 1,000,000 corōne.

Societatea națională pe acții pentru asigurarea în cas de nenorocire și a lucrătorilor primesce pe lângă condițiunile cele mai culante asigurări pentru casuri de mōrte, de invaliditate și pentru incapacitatea transitorie de câștig și anume:

1. Asigurări pentru casuri singurate de nenorociri în și afară de profesiune.
2. Asigurări pentru casuri de nenorociri de tot felul în timpul unei călătorii pe mare sau a unei călătorii pe uscat.
3. Asigurări colective pentru nenorociri.
4. Asigurări pe lângă îndatorirea de garanție.

Societatea națională pe acții pentru asigurarea în cas de nenorocire și a lucrătorilor contractēzā asigurări pentru casuri de nenorocire între anul 20—60 al etății fără considerare la sex și fără cercetare medicală.

Pentru o durată de mai mulți ani a asigurării societatea oferă favoruri particulare.

Spre pildă:

Un avocat, bancher, funcționar de birou, învățator și un preot plătesc pentru o asigurare spre pildă de:

Corōne 5,000 pentru cas de mōrte à 0.50‰	corōne 2.50
" 15,000 " invaliditate statornică à 0.70‰	" 10.50
" 5 " pe și pentru incapacitate transitorie de câștig à corōne 1.50	" 7.—
la transacții de un an pe an	" 20.—
la transacții de cinci ani (pe lângă plătirea de prime) pe an	" 18.—
la transacții de dece ani (pe lângă plătirea de prime) pe an	" 16.—

Societatea națională de asigurare în cas de nenorocire și pentru lucrători primesce mai departe asigurări pe viēță, pe lângă plătirea de premii mici săptămânale, dela persōne care trăesc în impregiurări modeste familiare, precum funcționari de birou, industriași mici, lucrători etc.:

1. Pentru casul de mōrte pe lângă plătirea de premii în tōtă viēță.
2. Pentru casul de mōrte pe lângă plătirea de premii pe timp hotărit.
3. Pentru casuri de supravețuire și de mōrte pe lângă plătirea de premii pentru durată restrinsă.
4. Asigurarea de copii (zestre) pe lângă plătirea de premii în durată restrinsă.

Exemplu:

O persōnă de 30 de ani pōte asigura pe lângă un premiu săptămânal de 20 bani pentru casul încetării sale din viēță un capital de 316 corōne, pe lângă un premiu săptămânal de 40 bani 2×316=632 corōne, pe lângă un premiu săptămânal de 60 bani 3×316=948 corōne, pe lângă un premiu săptămânal de o corōnă 5×316=1580 corōne.

Deslușiri mai de-aprōpe dau prospectele ce se pot căpeta la direcțiunea societății, mai departe la toți agenții primei societăți ung. gen. de asigurare, ai societății de asigurare vieneze și ai societății Franco-Hongroise ca reprezentanți ai societății naționale de asigurare accidentală și pentru lucrători și la cerere se pot trimite la ori-cine gratuit și franco.

[46] 2—3

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiu.

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 4 ore 26 minute, dimineța, tren de persōne.
- La 12 ore 50 minute, ziua, tren de persōne.
- La 9 ore 23 minute, sara, tren micst.

Dela Făgăraș:

- La 7 ore 28 minute, dimineța, tren micst.
- La 8 ore 30 minute, sara, tren micst.

II. Trenurile plēcă dela Sibiu.

La Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 7 ore 44 minute, dimineța, tren micst.
- La 4 ore 49 minute, ziua, tren de persōne.
- La 10 ore 17 minute, sara, tren de persōne.

La Făgăraș:

- La 4 ore 36 minute, dimineța, tren micst.
- La 1 oră 40 minute, ziua, tren micst.